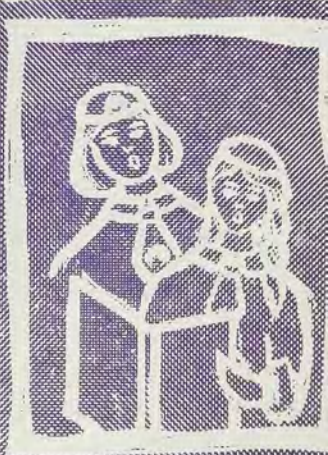

ГОТУЙСЯ

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава
Редагує Колегія:

пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA
158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York
Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:
“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи
Оксани Борис

З М І С Т :

Андрийкові Іменини	2
Мишка - Гризикнижка розмовляє з Святим Миколаєм	6
Ростик і Костик	10
Різдвяний базар	16
Братчик Денис: Ляльчина хатка	20

Річна передплата в ЗДА — \$ 2.50, в Канаді — \$ 2.75. Новачки та новаки складають її на руки виховників, самотники та неноваки пересилають просто до Адміністрації. Ціна одного числа 30 центів.

РІК 1964 —

П'ЯТДЕСЯТИЛІТТЯ

ВИМАРШУ

СІЧОВИХ

СТРІЛЬЦІВ

Мал. І. Савойка

РІК 1964 —
ДВАДЦЯТИЛІТТЯ
БОЮ ПЕРШОЇ
ДИВІЗИЇ
УКРАїнСЬКОЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
АРМІЇ
ПІД БРОДАМИ

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 10 (101)

Грудень

1964

Ще лиш день нам дождати!
Ще лиш день.
І дзвіночки при санчатах
Дзенькнуть: — Дзень!

Ще лиш ніч оцо проспати!
Ще лиш ніч.
Стали зорі нам шептати
Дивну річ.

Ще годинку, терпеливо...
Прийде край:
Принесе небесні дива
Миколай!

АНДРІЙКОВІ ІМЕНИНИ

Андрійко знав, що його іменини будуть на тиждень перед святом Святого Миколая. Знав і пильно зазначував на останній сторінці грудневого числа „Готуйся”, скільки ще днів треба ждати.

Ще був один тиждень до Святого Андрія. Андрійкова старша сестра, Марта, прибігла зі сходин розсіяна і сказала, що ввечері під Андрія прийдуть до неї товаришки з її гуртка — ворожити. Андрійко зніяковів, бо мама обіцяла йому, що в той день влаштує гостину для його товаришів з роя „Тарпани”, а тут... Але не сказав нічого. Бо й мама нічого не згадувала про це Марти. Тільки стала разом з нею продумувати, звідкіля взяти воску до виливання та чийого пса позичити, щоб їв балабухи. Звичайно, що мама ці балабухи спеке. А про Андрійкову гостину — ані слова!

Андрійкові світ став немилим. Побажав тому псові (хоч ще не знав, котрий це пес буде!), щоб він подавився тими балабухами. А потім пішов у свою кімнату сумний, пресумний, вчитися віршику до школи українознавства.

А коли сів до науки, не міг ніяк запам'ятати, що говорив Святий Андрій на київських горах:

— І вас степи, благословлю.
Колись прославитесь ви людом,
Що трудом вчинить з вас ріллю
І запанує власним трудом.

Читав і читав, і ще раз читав, і не міг запам'ятати. А ще найгірше лютило його, що той пан Василь Щурат, що написав цей вірш, вибрав собі саме Святого Андрія. Немов на глум, щоб пригадувати Андрійкові, що за тиждень його іменини, а ще хто знає, як буде з цією гостинною...

На сходинах „Тарпанів” на другий день Андрійко не казав нічого нікому. Немов це не припадало свято Святого Андрія за шість днів!

А в навечеря Андрія стали приходити до Марти її товаришки. Андрійко постановив собі, що не буде відчиняти дверей, скільки б там дзвінок не дзвонив. Та нічого з того не вийшло: бо кожен раз, ще навіть дзвінок не починав дзвонити, а вже всі юначки кидалися з криком у сіни, щоб привітати нову товаришку. Пес Гривко, що його привела зі собою Нуся, починав гавкати та попадав дівчатам під ноги, а від того вони ще голосніше кричали. А нікому не прийшло на гадку, що відчиняти двері — це Андрійкова робота.

Отже Андрійко образився, замкнувся у своїй кімнаті та став читати книжку Софії Парфанович „У лісничівці”. З вітальні долітали вигуки:

— Перстень! Олі попався перстень!

— А Дозя вибрала собі чотки!

— Гривцю, Гривцю, красний

песику, ходи, покоштуй мого ба-лабушка!

— Марусе, вважай, не попечи-ся воском!

Та Андрійкові було байдуже. Аж Марта прибігла до нього, відчиняючи двері нароствір:

— Андрійку, ходи швидко! То-бі хочуть поворожити!

— Не треба! Я й так знаю, що не буде того, чого я хочу! — від-гризся Андрійко та знов пото-нув у книжку. Тоді Марта усміх-нулася хитро та сказала:

— Хто знає? Може, коли по-ворожимо, то воно і станеться?

Андрійко пошкрябався за ву-хом та встав нерадо:

— Ну добре, я піду, але запи-шу собі за це добре діло на сьо-годні!

Дорогою Марта ще „мусіла” пригадати, щоб він не забув гар-

но привітатися з юначками. А Андрійко подумав, що запише собі за те два добрі діла.

Та коли йому дали в руки гор-нятку з воском, вже вагався, чи їх запише. Коли ж вилив віск на воду, та з того воску стало щось таке дивне викручуватися, Ан-дрійко подумав, що таких до-брих діл братчик і так певно не зачислив би до проби.

Коли ж підніс віск та держав поміж лямпою і стіною, щоб ви-разно побачити тінь, стало таки дуже цікаво.

— Тут на самому верхку хтось стоїть, та щось держить у руках, ніби хрест! — закликала Оксана.

— Це певно Святий Андрій на київських горах! — додала Ну-ся.

Мал. Ліда Петруняк

— А тут внизу якісь такі маленькі постаті...

— Може новаки? — піддала думку Марта, і Андрійко бачив виразно, як вона усміхнулася значуче до Соні.

— Не було б дивно, якби вони справді прийшли, бо завтра Андрійкові іменини! — додала мама, ніби говорила про якусь буденну справу.

Андрійкові здавалося, що стоїть на гарячій газовій плитці. Не знав, що з собою робити та що казати: не досить, що самі собі бавляться, а ще беруться глузувати з нього!

— А тепер ходи до тарілок! — зарядила Марта. Взяла його до стола, де лежали три глибокі, перевернені горі дном тарілки.

— Вибирай, котру хочеш, а тоді поглянемо, яка доля заховалася під нею!

Андрійко тицьнув пальцем у першу з краю. Йому і так було байдуже, а бачив, як юначки чогось переглядалися тасмно, а навіть Оксана заглядала чогось у вікно...

Було йому байдуже, аж поки підняв тарілку: там пишалася блискуча вічна ручка, зовсім така, як має тато. А біля неї карточка: „Андрійкові в день іменин від Марти”.

Годилося подякувати, та Марта приспішила, щоб глянув і під інші тарілки. Під другою лежав ніжик в роговій оправі та з багатьома вістрями, і знов карточка: „від Мами і Тата”. А під тре-

тью звичайна маленька коверта, а на ній напис:

„Братчикові Мартусі, чемному Андрійкові-новакові від Гуртка „Кукіль” в день іменин”.

— Ти пробач, що ми нічого не купили, — виправдувалася гуртова Ляся. Але Марта аж так пізно нам сказала...

Та Андрійко вже давно пробачив:

— Я сам передплачу собі „Готуйся” на новий рік, і... і (поглянув, щоб впевнитися, скільки грошей було в коверті) і ще вишлю передплату за якогось новака, що сам не зможе собі передплатити! — закликав на радіощах.

Та враз Гривко скочив так несподівано, що перевернув стілець і вода з мидниці від виливання воску розлилася по підлозі. Дівчата розскочилися з криком, щоб вода їх не похляпала, а Гривко погнався до дверей. А під дверима, замість дзвінка, залунало грімке „Многая літа”.

Андрійко скочив стрімголов до дверей і вже впускав у хату всіх своїх „Тарпанів”, а за ними навіть і братчика!

Братчик побажав Андрійкові всього добра. Щоб ріс, мудрів та став юнаком-гетьманським скобом. І щоб колись став генералом Української Армії (бо братчик знав, що Андрійко хоче бути вояком). А тоді кожний новак цілувався тричі, по-козацьки з Андрійком та давав йому якийсь дарунок. Кожний дарунок був

загорнений в якийсь інший взористий та барвистий папір, і Андрійко зараз пізнав, що це були книжки. Тільки чому вони всі були одної величини?

А коли взявся їх розпаковувати — аж дивно стало! Від Івася дістав „За сестрою” Андрія Чайковського. Від Миколки — теж „За сестрою”. Коли скинув папір з Юркового дарунка — це була теж книжка „За сестрою”. Щораз більше здивування малювалося на обличчях усіх. А коли в Володковому дарунку знайшлася теж „За сестрою”, Ігорко вигукнув, майже зі сльозами в очах:

— Мого дарунку можеш і не відчиняти! Я купив тобі теж „За сестрою”!

Аж тоді всі вибухнули голосним сміхом, а братчик став пояснювати:

— Я казав їм, щоб кожний купив Андрійкові якусь книжку, яку сам найрадіше читає. А вийшло ось що! — і братчик так розсміявся, що далі не міг говорити.

І вже далі всі сміялися цілий вечір: і при грах, і при перекусці. Найгірше, що за сміхом ніхто навіть не завважив, які добрі були мамині коржик з битою сметаною — зовсім не те, що Гривкові балабухи!

Сміявся і книгар другого дня, коли Андрійко пішов замінюва-

Мал. Ліда Петруняк

ти ці книжки за якісь інші. — Я думав, що цю книжку завдали у школі на лектуру, стільки покупців було вчора на неї! — казав.

А Андрійко був дуже щасливий, коли приніс додому цілу скирду заміняних книжок: Івана Франка, Віри Лебедової, Романа Завадовича, Іванни Савицької, Леоніда Полтави...

Та найбільше зрадів тим, що в день своїх іменин дістав в українській школі „дуже добре” за гарно вивчений вірш „Святий Андрій на київських горах”.

МИШКА-ГРИЗИКНИЖКА РОЗМОВЛЯЄ З СВЯТИМ МИКОЛАЄМ

Мал. Ксеія Клюфас

— Дзінннь!

— Галло! Доброго ранку! Тут говорить Мишка-Гризикнижка. Прошу ласкаво получить мене з телефоном у небі...

— Що прошу? Ви мене добре не чуєте? А я ж кричу, скільки сил! Ще раз повторити вам? В небі! Ен-е-бе-о. Небо! Чуєте тепер? Таак, тепер ви добре мене зрозуміли! Число в небі, так! Знак округи є 111... Один, один, ну й ще один. Три одинки, так! А тепер подаю само число: СМ, значить: канцелярія Святого Миколая... А потім: 1234, так, так, як вчисляємо за порядком... Що прошу? Яке моє число? Таж таке саме, як редакції „Готуйся"! Як, ви не знаєте нашого числа? Що, навіть не знаєте, що таке „Готуйся"? Будь ласка, пані, не жартуйте! Виходить сто перше число „Готуйся", а ви не знаєте, що це таке? Ага, бачите, я так і думала, що ви пригадасте собі! Отже, лучіть нас, будь ласка, якнайшвидше, бо мені треба зараз говорити з Святим Миколаєм! Так, щиро дякую, я жду!

— Галло? Святий Отець Миколай? Низько кланяється Вам Мишка-Гризикнижка! Ця, знаєте, з редакції „Готуйся". Галло, чуєте мене, Отче? Так, я ж телефонувала до вас і минулого року! О, я думаю, що тепер, перед вашим Святом таких розмов у вас багато! Та я не буду довго вас задержувати. Хочу тільки в першу чергу поздоровити вас із вашим празником. Всього вам добра, многих літ, і щоб діти були чемні, щоб було за що приносити їм дарунки!..

Дивуєтесь, що я не забула про ваш празник? О, таких важних дат не забувається! Як поведуться мої діти? Ви думаєте, Отче, мої передплатники „Готуйся"? О, чемні, чемні! Ходять на сходи, слухають сестричок та братчиків, „Готуйся" читають... А якщо вам цікаво, то новацтво з Боффала відновило передплати на „Готуйся" на новий рік... а згадайте, коли!? В листопаді, кажете? Ага, не вгадали, Отче! Ще в жовтні! Так, ще в жовтні! Бачите, які наші новаки!

А тепер у мене прохання до вас, Отче: принесіть моїм новакам та новачкам якнайбільше українських книжок!

— Що прошу? Питаєте, чи вони хочуть книжечок? Багато є таких, що дуже хочуть, що раді днювати і ночувати з книж-

кою! А звичайно, є й такі, що ще не розчиталися. Вони ще не знають, яка це мила розвага.

Та саме їм і треба найбільше книжок, щоб швидко надолужили, що занедбали досі!

Питаєте, які книжки принести? Та, звичайно, українські! Що прошу? Я добре не чую! Там щось перериває на лінії! Ага, ви теж думали тільки про українські книжки? Хочете тільки знати, які саме українські книжки? Всі, які лиш маєте на складі! Всі вони придадуться!

— Та що ви не кажете?! Знов вийде книжка про Гнома-Ромтомтомика? Я? Ні, я сама її ніколи не читала, тільки моя бабуся мені розказувала про цю книжку... Так, моя бабуся,

Мишка-Гризикнижка, що жила в будинку Товариства „Просвіта” у Львові... Ви хіба мусіли її теж знати? А бачите, я так і думала! Отже дуже прошу, принесіть мені цього Ромтомтомика, а я напишу про нього всім моїм читачам!

— Що, ви не знаєте, куди зайти до мене? Та ж адреса ця сама, що й „Готуйся”, третій дзвінок згори...

— Галло?! Чуєте мене, Отче? Галло! Галло! Хтось перериває розмову! Певно чортик Хляп! Доведеться хіба повісити слухальце!

— Бумм!

— Овва, а я і так вже все сказала, що хотіла сказати!

Табір новачок „Іскра надії” на Новому Соколі цього року.

УВАГА!

Чергова нагорода за добрі розгадки загадок буде за розгадки з чисел: 7 (98) — вересень 8 (99) — жовтень, 9 (100) та з цього числа 10 (101). Вже бага-

УВАГА!

то добрих розгадок Редакція одержала — ждемо дальших, щоб могли вибрати з них найкращі та знов призначити нагороду!

ЩО СОФІЙКА НАПИСАЛА?

Гануся й Оля вже старшенькі будуть помагати Мамі варити Святу Вечерю цього року. А найменшої Софійки не хочуть допустити до цієї роботи, бо вона щоби почала цього року ходити в школу. А що Софійка таки хотіла якось допомогти, то пішла у свою кімнату та хотіла списати всі страви, що їх треба буде зварити на Святу Вечерю. Коли ж принесла записку своїм

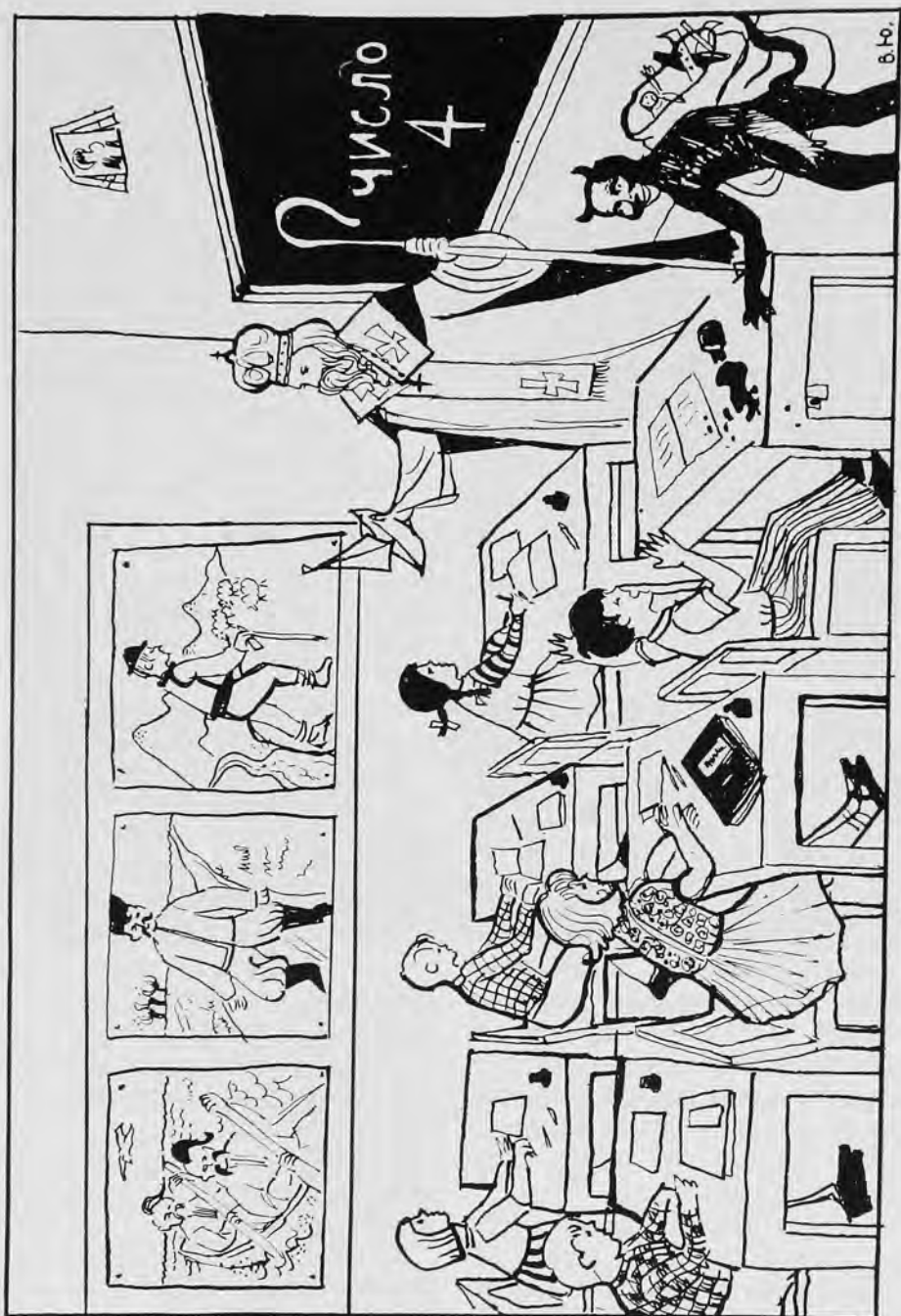
старшим сестрам, вони не могли ніяк зрозуміти, що написала Софійка. Але Ви це зумієте, правда? А спробуйте написати, що Ви прочитали! Тільки поспішайте, бо „Готуйсь” хоче покуштувати кожної із цих дванадцяти страв на Свят-Вечір!

**БИГРИ БАРИ ПУШПАМКИ
ЛУБГОЦІ ЩРОБ НЯШЕСУ
НИВАКИРЕ ТЯКУ ЛАЧКО
СТАПУКА ЛУЯБКА РІХИГО.**

ЗНАЙДІТЬ ВСІ „Ч”!

Кожний скаже на перший погляд, що на цьому образку: Святий Миколай відвідує дітей з української школи в час науки. Та коли приглянетесь ближче, то побачите навіть ще більше: на цьому образку знайдете аж 15 різних предметів і назв, що починаються на букву „Ч”. Ану спробуйте їх знайти, випишіть та пішліть до „Готуйся”, разом з іншими розгадками загадок!

Мал. Віра Юрчук

РОСТИК і КОСТИК

Мал. Ірка Савойка

(Продовження)

А вже тая червона китайка³⁾
Гей, гей, червоні,
А вже тая козацькая слава
Гей, гей, не змарніє...

І було якось так добре та гарно, що Костик аж став просити:

— Ростю, прощу тебе, пристаньмо ще раз, поки ми ще в Козаччині. Мені так часто снилися ніччю козаки, а тут я за цими патлатими москалями і не встиг добре на них подивитися!

Ростик мугикав під носом:

...Гей нум хлопці до зброї
На герць погуляти...

— і їхав далі.

— Станьмо, братіку, задержімося, я завжди буду тобі помагати писати граматичні вправи до школи українознавства!

Ростик ще щось забурмотів і пристав. Якось вони й не зглянулися, що стояли в тінистому саду. Листя шелестіло так сухо, неначе надходила осінь. Та побачити щонебудь було нелегко, бо була темна ніч. Тільки крізь гілля дерев просвічували зорі, а трохи далі білили стіни якоїсь величньої палати.

— Ну й заїхали, як ти хотів!
— докоряв Ростик. — Тепер будеш добрим людям спочинок переривати!

— Або переривати, або й ні!
— відгрисся Костик, вискакуючи з авта. — Поглянь добре в ось — це вікно там високо — не бачиш, що там світиться, тільки воно щільно закрите з середини якимсь покривалом?

— Ходім, може там що цікаве побачимо чи почуємо! — набрав і собі охоти Ростик. Бачиш, стіна з такими вихилясами⁴⁾, що неважко буде підлізти аж під вікно! Але Костик скривився, неначе в таборі з поїзду чистоти висів:

— Чесні люди ніколи не заглядають потайки в чужі вікна!
— вигукнув трохи не вголос та почервонів з обурення, мов бурячок. — А коли хочеш, то ми підемо просто у двері та попросимо, щоб нас впустили в хату.

— А коли не впускають?

— Ми ж на своїй землі, а хіба ж свої нас могли б не впустити? — настоював Костик.

Та в ту ж мить з гушавини дерев виринула якась висока постать.

— Стій, хто йде! — загув такий грізний голос, що хлопці аж знерухоміли.

— Ми... ми прийшли до вас в гості... — ледве вистогнав Костик.

Тоді той хтось великий підступив ще ближче, і вони побачили, що це козак — може і який старшина при шаблі та з пістолем за поясом. Він пильно проглянув темряву і коли побачив, що вони такі маленькі, зараз подобрішав, мабуть навіть усмінувся, хоч цього не видно було.

— Гостям раді, та не поночі і

не тут, у батуринському⁵⁾ замку — відповів.

— А хіба ж це замок його ясненьможности пана гетьмана цього — й тогочасної України, Івана Степановича Мазепи?⁶⁾ — випалив Костик, мов у школі відповідав.

— А ви його й шукали? Хоч невеликі ви, дивні гості, та бачу,

вмісте нашого ясновельможного пошанувати. Може й схотів би він з вами говорити, та сьогодні важна нарада в нього, то гетьманові не до розмов, навіть з такими моторними молодцями, що звичай знають!

Костик вже хотів було перепросити та повертатися до авта, коли щось зашелестіло в куцах і з-за рогу палати вибіг хлопчина, може такий завеликий, як Ростик з Костиком, а може трохи менший. Здавалося, — одягнений бує по-козацьки і волосся мав підстрижене „під макітру”.

— Пане сотнику, пане сотнику! — закликав. — З ким це ви говорите?

— Тихо, Грицьку⁷⁾, не гомони! — майже прошепотів сотник. — Хіба не вчили тебе, що козак знає — та мовчить?

— Коли ж мені надоїло сидіти в сінях з сердюками!⁸⁾ Вони мені вже всі казки та небиліці розказали, які лиш знали, а батько чогось так довго баряться у ясновельможного!

— Знаєш, хлопче, що в ясновельможного з генеральною старшиною сьогодні важна справа! — промовив сотник до Грицька, неначе до дорослого. — А коли тобі скучно, то ось-тут маєш двох товаришів. Ідть разом у сіни та забавляйтеся, тільки тихо, а то — Меншікову⁹⁾ вас віддам! — сотник погрозив пальцем жартуючи, прикликав до себе двох сердюків, що стояли оподалік, і пішов далі кругом палати.

Ростик з Костиком підійшли за Грицьком до великих дверей, з химерними камінними прикрасами. Два сердюки по обидвох боках входу вже були приступили до них та хотіли загородити дорогу списками, але Грицько шепнув:

— Пропустіть, це я з друзями. Пан Чуйкевич дозволив їм сюди ввійти! — і вміть списи піднялися, а сердюки стали знов нерухомо при дверях.

Хлопці зайшли у високі сіни, де стояли під стіною важкі дерев'яні лави і блимало світло свічок у високих ліхтарях. Сіли всі три на лаві і чомусь ніхто не знав, що сказати, аж Грицько почав:

— Добрий пан Чуйкевич, та любить жартувати. Ви Меншікова не бійтеся...

— Ми не боїмося! — закукурічився Ростик.

— То й добре! Нічого боятися. Поганий він, препоганий, і того варта так пильно сьогодні сторожить, щоб була його шпиги сюди не продісталися. Але я його не боюся, в мене шабля при боці! — і показав справжню маленьку шаблю зі срібною рукою. — Це мені подарував сам ясновельможний, бож я його хрищеник...

— Ти — Грицько Орлик, син генерального писаря? — не втерпів Костик.

— А ти ж як пізнав? — аж підскаочив Грицько. — Я тебе досі ще ніколи не бачив!

— Я тебе теж не бачив, хіба що на образках, — відповів Костик, — але вчився про тебе у школі і в книжках читав. Як ти поїхав з батьками у чужину, як побував у Швеції, у Франції...

— Ов, щось зле твої книжки пишуть! — спохмурнів Грицько.
— Я ще досі ні в якій чужій країні не бував. Хоч батько кажуть,

що коли підросту та покінчу Академію в Києві¹⁰), то вишле мене в Італію студіювати фортифікації¹¹). А ви хіба бували в чужині? — спитав нараз цікаво.

— О, ми бували! — вихопився Ростик. — Ми приїхали з такої землі, що зветься Америка...

— Що, з цієї землі, що її відкрив двісті років тому Колумб? Я ось саме читав про неї в „Ойропейше Фама”¹²)...

— В чому, в чому? — не зрозумів Костик.

— Це така книга, що її печатають у Німеччині, а батькові гононець саме недавно з Києва привіз...

— А ти хіба вмійш по-німецьки? — не міг надивуватися Ростик.

— І німецьку мову знаю, і латину, і грецьку пробую читати — хвалився Грицько.

— А ми вмємо по-англійськи, — хотів і собі похвалитися Ростик, — і... і... і по-українськи! — докінчив, бо не знав, що далі казати.

— Ха, ха, ха! — та ж по-українськи всякий вмєє, хіба що він москаль, то тоді хто-зна як говорять! — засміявся Грицько. — А я ось вмю на коні їздити; дядько Герцик навчив.

— А ми вже теж на коні їздили, і масмо авто! — не вгавав Ростик, хоч Костик сіпав його весь час за ріжок новацької хустини, щоб не перехвалюватися. Та враз всі затихли. Бо згори,

із-за закритих дверей пронісся могутній, старечий голос:

— Так, як ми повік за батька Богдана Господа молимо, що визволив нас із ярма лядського, так тебе, Іване Степановичу Мазепо, проклинатиме повік вся Україна, коли не визволиш нас від московської неволи!¹³).

— Це старенький полковник Апостол! — прошепотів Грицько. — Ніхто інший не смів би так гетьманові говорити!

Та враз почувся другий голос, теж старечий, але ще могутніший:

— Присягаю вам, панове старшино, що поки ця шабля та ця гетьманська булава у мене в руках, буду боротися проти антихриста московського, за права та вольності козацькі! За Матку нашу, милую Отчизну українську!

Костик стояв закамений, тільки немов мурашки лізли по під сорочку від хвилювання. А голос лунав далі:

— Присягніть і ви на хрест Божий, що нашого святого діла нікому не зрадите, що разом зі мною станете за правду аж до кінця!

— Ох, якби так братчик знав, що я чую голос самого гетьмана Мазепи! — думав собі нишком Костик.

— Присягасмо! — загуло вгорі за дверима, аж хлопці здивувалися, скільки там людей мусіло бути. І Костик навіть і сам не стямився, як підніс два пальці

правої руки, немов до новацького привіту та прошепотів і собі:
— Присягаємо!

Прошепотів і вмить оглянувся, щоб Ростик з Грицьком не помітили та не сміялися з нього. Але Ростик теж стояв на-струнко, як юнаки стоять і вдивлявся у двері, що вели нагору, а Грицько вийняв з-за пазухи золотий, розписаний філігранню¹⁴⁾ хрестик та цілував його побожно.

Кости́к промовив, і аж сам своїм ухам не вірив:

— А чи знаєте, що за ці слова буде славити гетьмана Мазепу вся Україна, аж до того часу, коли ми живемо, а мабуть і куди довше?.. На віки і віки...

ПОЯСНЕННЯ

3) **Китайка** — дорога, шовкова червоної барви тканина. Назва походить від того, що в давні часи шовк привозили з Китаю. Кожний козак мав зі собою в поході китайкову хустку, що її називали „заслугою козацькою“. Китайкою накривали очі козакові, що згинув у бою з ворогами.

4) **Стіна з вихиласами** — хлопці заїхали у часи гетьмана Івана Мазепи. Тоді в Україні будували багато прегарних будівель у стилі, що називався „козацьке барокко“. Всі ці будівлі були багато прикрашені прегарними камінними різьбами.

5) **Батурин** — місто на Лівобережній Україні, над річкою Сеймом. Воно було столицею гетьмана Івана Мазепи. Коли гетьман Мазепа виступив проти москалів, вони жорстоко знищили Батурин.

6) **Цього** — і тогочасна Україна — після гетьмана Богдана Хмельницького, через постійні війни та напади во-

рогів, Україна поділилася була на Лівобережну, або Гетьманщину, та Правобережну. Границею була ріка Дніпро. Аж гетьман Іван Мазепа (панував від 1687 до 1709 року) злучив обидві частини Козацької держави.

7) **Грицько** — це був син пізнішого гетьмана, а тоді ще генерального писаря гетьмана Мазепи, Пилипа Орлика. Грицько мусів ще малим хлопцем тікати перед москалями з України, та все життя провів потім у чужині: у Швеції, в Прусії, у Франції. Він став визначним політиком і полководцем та зазнав визначних чужинців з Україною і її змаганням до волі.

8) **Сердюки** — козаки, що творили прибічну сторожу гетьмана.

9) **Москаль** — москаль, що його прислав московський цар Петро I, щоб той слідкував за гетьманом Мазепою та не дозволяв йому вільно управляти Україною.

10) **Академія в Києві** — тут говориться про Академію, (університет) з Києві, що її оснував був київський митрополит Петро Могила, а розбудував та поширив гетьман Іван Мазепа. В цій Академії вчилося багато синів козацьких старшин, а також приїздили туди ученики з далеких, чужих країн.

11) **Фортифікації** — восні укріплення. Молоді козацькі старшини їздили тоді часто за границю вивчати найновіші здобутки воєнного ремесла.

12) **„Ойропейше Фама“** — німецька книжка (тепер ми сказали б: часопис), що появлялася все новими виданнями та містила найновіші відомості з цілого тоді знаного світу.

13) Така розмова справді була на дворі гетьмана Івана Мазепи, про неї маємо писані вістки.

14) **Філігрань** — взори на металі. Роблять їх так, що в розжарений метал вкладають дротик з іншого металю і він разом застигає. Предмети, так прикрашені, дуже цінні.

(Продовження буде)

З нагоди появи сотого числа „Готуйся”, його Редакція зробила собі спільну світлину при праці. Сидять зліва до права: сестричка Світляна, братчик Ірко, сестричка Леся.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

Вишиває пильно Оля
(Голкою не раз вкололась!).
Вишиває зручно Соня
Квіточки дрібні, червоні.
Вишиває швидко Дора,
Що наше — зараз поре.
Вишиває і Галина,
Ще й щебече без упину.
Навіть киця волохата
Теж взялася вишивати.

Вже готові подуцини
І калитки й скатертини,
А навіщо? Не питайте!
На базар наш завітайте.
Там бо зможете дістати
Наші вишивки на Свята!

До Редакції прийшли такі листи:
Дорогий „Готуйся”!

Ми дуже втішилися числом за вересень, бо могли дальше читати про пригоди Ростика і Костика. Це дуже цікаве оповідання. Я і моя сестричка Таїса вже були пів року новачками в Шикаго в рої Підсніжки. Літом ми перепровадилися до стеїту Конектикат і тут нам дуже приємно жити. Тепер ми новачки самітниць і самі собі робимо новацькі сходи́ни, а часом будемо їздити на імпрези до інших міст. Мій братчик Данило хоче теж бути новаком, але він ще трохи замалий.

Я хотіла б на друге літо поїхати на новацький табір, але досить боюся бурі. Тепер я почала ходити до третьої кляси, а Таїса до другої. Кожного місяця ми дожидаємо „Готуйся” і „Веселки”.

Готуйсь!

Христя Галібей

Дорогий „Готуйся”!

В числі за вересень мені дуже подобалася скаканка і прошу

друкувати більше коротких віршиків до скакання, кидання м'ячем і рахування при грах. Також цікаво мені було прочитати українські назви різних звіряток. На нашому подвір'ї в камінному мурі живе бурундучок. Він дуже смішний і ми любимо дивитися, як він бігає і бавиться.

Наш Тато приніс нам правдиві каштани і розказував, як то колись діти бавилися каштанами у Львові, де мої Батьки виросли. Ми видумуємо різні гри каштанами.

Готуйсь!

Таїса Галібей

**

Прийшли ще також і привіти з новацьких таборів цього року: Дорогий „Готуйся”!

Ми, новачки табору „Іскра надії” на Новому Соколі пересилаємо Тобі щирий привіт. В нашому таборі є п'ять роїв, що називаються: „Віра”, „Воля”, „Сила”, „Слава” і „Щастя”. Нас всіх разом є 35. Ми любимо грати теренові гри, ходити на прогулянки та майструвати. Ми всі любимо читати „Готуйся” і тому ми провели чотириденну збірку на фонд „Готуйся”, яка принесла сорок п'ять доларів.

Посилаємо також світлину всіх новачок та сестричок з нашого табору.

Готуйсь!

Навіть і взимку мило згадувати табір. Найрадісніша хвилинка — вже час йти по фас! Світлина з табору на Новому Соколі біля Боффала.

Командантка — старша пластунка **Орися Волчук**, „Буриверха”, бунчужна — старша пластунка **Оленка Пігуляк**, „Буриверха”, писар — пластунка розвідчиця **Зоряна Пащин**. Сестрички: пластунка вірлиця **Леся Колцьо**, пластунка розвідчиця **Аня Мостович**, пластунка розвідчиця **Ляся Микита**, пластунка розвідчиця **Марія Сидір**, пластунка розвідчиця **Марта Данилевич**. Новачки: рій „**Віра**”: **Оленка Чмола**, **Галя Антонішин**, **Оленка Храплива**, **Надія Баб'юк**, **Лідія Мотика**, **Аня Пруц**, **Рома Груб'як**, рій „**Слава**”: **Соня Павлишин**, **Оксана Мігайчук**,

Тереня Малиновська, **Таня Шмігель**, **Христя Олексин**, **Оля Андрієвська**, **Дарія Єзерська**, рій „**Воля**”: **Рома Стецьків**, **Адя Телішевська**, **Дада Фіглюс**, **Роксоляна Стасюк**, **Оля Герголка**, **Леся Лялюк**, **Іся Козбур**, рій „**Сила**”: **Леся Баранович**, **Христя Гавур**, **Рома Фаріон**, **Петруся Собчак**, **Оксана Боберська**, **Аня Фаріон**, **Сяня Мостович**, рій „**Щастя**”: **Роксоляна Ткачук**, **Маруся Шишка**, **Оленка Курилас**, **Галя Пруц**, **Ліза Шрамль**, **Надія Пукірис**, **Рома Кухар**.

„Готуйсь” щиро дякує Христі й Таїсі за гарні листи, а ще біль-

ше новачкам з „Іскри надії” за привіт та збірку на фонд!

З нагоди нашого сотого числа прислав нам привіт Дідусь **Кость**, що то переглядає кожне число „Готуйся”, ще поки воно піде до друку:

Високоповажана Пані Редакторко!

Приємно мені відзначити соте число Вашого цінного й нам дорогого новацького журналіка „Готуйсь”.

Дай Боже щасливо продовжати велику працю для добра наших любих Дітей!

Ваш співробітник Дідусь **Кость**

Знов **Вуйко Квак** з Клівленду прислав з нагоди сотого числа „Готуйся” одного доляра на фонд. Дуже щиро дякуємо, тим більше, що Вуйко Квак закликає всіх пластунів-сеньйорів свого Куреня скласти теж таку пожертву на уродини „Готуйся”. На його заклик перша прислала одного доляра Тітка Юнона з Вінніпегу, Канада.

Новак **Славко Курчак**, що вже так багато писав до „Готуйся” та завжди дуже старанно розгадує всі загадки, пише нам:

Дорогий „Готуйсь”!

Посилаю Тобі допис про табір „**Малі УСС-и**” (Українські Січові Стрільці) на Вовчій Тропі.

Цього року наш новацький табір на Вовчій Тропі в Іст Четгем називався „**Малі УСС-и**”. Ми вибрали цю назву, щоб вшанувати ювідей 50-ліття вимаршу Українських Січових Стрільців проти

москалів. Цей ювілей припадає цього року.

Новаків у таборі було цього року так багато, що крім давніх будинків „Києва” і „Львова”, замешкували ще два новозбудовані курені „Одесу” та „Ужгород”.

Цей увесь місяць табору проминував так гарно і швидко, що мені здавалося, ніби він тривав один тиждень. Час проходив дуже скоро. Ми мали гарні прогулянки, ватри та цікаві гутірки. На гутірки приїздили до нас також гості. Між ними була і сестричка редакторка „Готуйся”. Був теж наш письменник-гуморист **Микола Понеділок**.

Ми мали таку команду:

Командант — старший пластун Андрій Петріна.

Бунчужний — старший пластун Петро Дармограй.

Писар — пластун скоб Андрій Ластовецький.

Кухня годувала нас смачними харчами. Багато роботи мала наша медсестра. Я теж відбув під її опікою останні дні табору. Щонеділі та свята мали ми Служби Божі, що їх правив наш отець капелян.

Останні слова кожного новака, коли виїздили з табору, були: „Тут було дуже гарно”.

Готуйсь!

Славко Курчак

Прийшов теж привіт від Команди й Булави табору новаків „**Малі Усусуси**” на „Вовчій Тропі. Підписали: братчик Андрій Петріна, командант, братчик Ро-

ман Луцький, заступник команданта, братчик Петро Дармоград, бунчужний, братчик Андрій Ластовецький, писар. Братчики роїв: Роман Богданович, Зенон Балабан, Юрко Чайківський, Юрко Гомзяк, Ромко Михалевський, З. Куліш, Славко Патриляк, Зенко Ушак. Братчики гніздові: Роман Номич, Зенон Черник, Володимир Лойко. Новаки „Малі Усусуи“ з „Нового Сокола“ прислали знов \$ 4,17 на фонд „Готуйся“. Ці гроші здобув їм... чортик Хляп, хоч і сам цього не хотів: новаки платили по центові, коли сказали яке чуже слово, і з цього назбирався той даток. Ага, Хляпе, не виграєш з новачками!

Сестричка **Маруся Шевчук** пише:

Дороге Новацтво!

Ви напевно вже чули, що табір новачок на Вовчій Тропі (це є в Іст Четгем, стейт Нью Йорк в Америці) називався цього року „Зелений гай“. Але чи Ви знаєте, що з нами таборував теж і маленький „добродушок“, який писав листи до новачок?

Кожного ранку після молитви, коли хорунжі піднесли вже прапори, дві новачки йшли до хатки добродушка і майже кожного дня знаходили там листа. А його хатка була така кругленька, маленька й біленька, а дах такий, як шапочка грибка-мухомора, червоний з білими крапками.

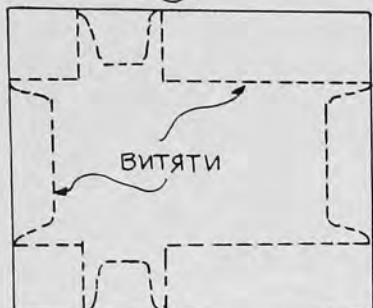
Всі новачки були такі цікаві побачити добродушка, що аж

сталося щось надзвичайне в останній четвер у таборі. Вечором після молитви, коли деяким новачкам вже замикалися оченята до сну, завважила сестричка командантка та інші сестрички, що на хатці добродушка стримів великий лист, звинений, як який старовинний рукопис, на двох патицках. А в тому листі, — подумайте! — було написано, що добродушок хоче ще того вечора побачитися з новачатами. Ну, нічого робити: всі вдягнулися тепло і пішли. Новачки йшли лісом, а всюди було темно-темно. Нараз знайшлися на галявині, де росло велике дерево, прикрашене паперовими стрічками та барвними м'ячиками. А все те освічував маленький вогник. А ген високо на дереві сидів добродушок (так, новацтво: правдивий добродушок!). І навіть промовив до новачок. Він розказав, як в одній князівни помер батько, і вона бідна ходила по світі. А коли заплакала, з її сліз постали добродушки, щоб робити добро в світі.

Після розповіді добродушок наказав роздавати новачкам цукерки, а сам зник. Кожна новачка дістала цукерка від добродушка. А сам він помандрував кудись, може до іншого табору. Новачки надивилися на зачароване дерево та повернулися до табору. Так добродушок відвідав добрих та чемних новачок.

ЛЯЛЬЧИНА ХАТКА

① ВИТЯТИ ЯК НА РИСУНКУ Ч. ②

СОФА

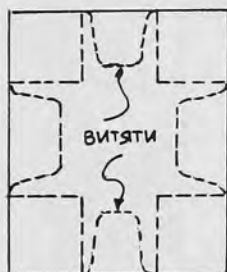
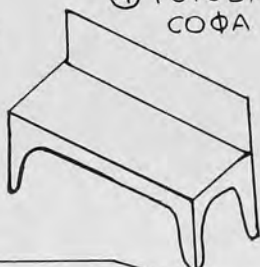
② ЗІГНУТИ ЯК НА РИСУНКУ Ч. ③

③ ЗІГНУВШИ, СКЛЕЇТИ ЯК НА РИСУНКУ Ч. ④

④ ГОТОВА СОФА

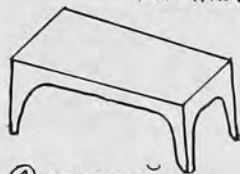
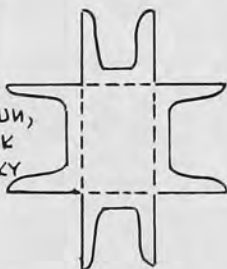

① ВИТЯТИ, ЯК НА РИСУНКУ Ч. ②

СТОЛИК

③ ЗІГНУВШИ, СКЛЕЇТИ ЯК НА РИСУНКУ Ч. ④

② ВИТЯВШИ, ЗІГНУТИ ЯК НА РИСУНКУ Ч. ③

④ ГОТОВИЙ СТОЛИК

Цього місяця братчик Денис знов намалював нам, як змайструвати обстанову до вітальні у ляльчиній хатці. Так отже матимемо вже влаштовані чотири кімнати. У наступному, січневому числі побачите, як легко зробити цілий дім для ляльки та як розставити в ньому ці меблі.

Г Р У Д Е Н Ь

НЕДІЛЯ	ПОНЕДІЛОК	ВІТОРОК	СЕРЕДА	ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУБОТА
		1	2	3	4	5
6 	7	8	9	10	11	12
13 	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		